

Čas – měřitelnost

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2007](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2007](#)

◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 7. 3. 2007

◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 7. 3. 2007

Čas – měřitelnost

Každá událost má svůj vlastní čas, něco jako kvótu času; je to ne tak docela určitě termínovaný čas, něco jako lhůta té události jakoby přidělená a jí přivlastněná. Tento „vlastní“ čas není souměřitelný ani s jiným, jinou událostí přivlastněným časem, ani s „obecným časem“, který je vlastně vždy znovu „ustavován“ jen překrýváním a vzájemným prostupováním „časových polí“, které kolem sebe generuje každá – pravá – událost (a tak je v každém místě a v každém časovém úseku na těch událostech závislý a tedy místo od místa a dobu od doby proměnlivý). Tento „obecný čas“ ovšem také nemůžeme měřit přímo, ale můžeme srovnávat průběh jedné události s průběhem jiných událostí; už tím je ovšem dáno, že srovnávat můžeme jen to, co je zvenčí přístupné, co může být zvnějšku pozorováno a kvantifikováno (opět na základě nějakého vnějškového stereotypu co nejpřesnějšího opakování „tétož“). A protože nám jde o co nejpřesnější stereotyp, nezáleží vůbec na tom, zda v tomto případě jde o událost pravou (tj. vnitřně integrovanou) nebo nepravou; už tím je zřejmé, že tento „obecný čas“ nemůžeme přiřadit žádné konkrétní (pravé) události – a také nám o to vůbec nejde. Tzv. objektivace (obecného) času je umožněna právě tím, že mezi rozmanitými přírodními (fyzikálními, kosmickými) procesy se vyskytují některé, jejichž periodicitu se vskutku blíží dokonalosti; a právě to umožňuje jakékoli přesnější měření.

(Písek, 070307-1.)